

MARKÉTA VRABCOVÁ: ANALÝZA MĚSTSKÉHO PROSTŘEDÍ DIPLOMOVÁ PRÁCE POSUDEK VEDOUCÍHO PRÁCE

Diplomantka vymezuje s dobrou argumentací cíl své práce takto: „*zamyslet se hlouběji nad vazbami, které nás k městu pojí, odkrýt etické a duchovní principy architektonické tvorby a rozebrat působení několika vybraných míst na psychiku člověka*“ (s. 6 předložené práce). V tomto zadání se skrývá dvojitý úskalí, jednak akcent na nejobtížněji uchopitelné horizonty architektury jako tvorby prostředí, jednak spojení teoretického a empirického přístupu. Že k obtížnému zadání autorka nesměruje po vyšlapaných cestách, ukazuje již vstupní kapitola 2.2 *Architektura a duchovní život*. Logicky vychází od základních modů kotvení člověka ve světě. Velmi čistou teoretickou konstrukcí zavádí do výměru architektury nejprve demiurgický akt a Eliadův koncept posvátného. Právě vztah sakrálního a profánního jí umožňuje otevřít problematiku města.

Již při prvním čtení studie Markéty Vrabcové jsou tak patrné dvě nápadné charakteristiky: Diplomantka je bezpečně obeznámena s veškerou relevantní literaturou, která je k tématu k dispozici v češtině, aniž by se na ni omezovala, a velmi zručně s ní pracuje. Jako další ilustrace zde může posloužit například způsob, jímž využívá textů Franka Lloyda Wrighta k expozici duchovního rozměru architektury. Nikde ale nereprodukuje již známé, neaplikuje postupy již k spolehlivosti vyzkoušené. Namátkou tak například problematiku vztahu privátního a veřejného exponuje prostřednictvím problému umění ve veřejném prostoru. Pro definici *genia loci* sahá pochopitelně k Christianu Norberg-Schulzovi, ale nespokojí se s výkladem jeho koncepce: Ústí jí v propojení *genia loci* a lidské duše a logicky odtud přechází k otázkám etiky architektonické tvorby.

Město jako umělecký problém diplomantce pomáhají uchopit bezpečně volení autoři urbanistické teorie minulosti a přítomnosti, velmi inspirativně se tu setkávají klasikové typu Camilla Sitteho se současnými

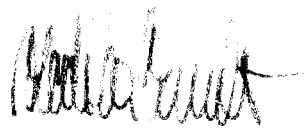
teoretiky a teoretizujícími architekty, jako jsou namátkou Jean Baudrillard, Marc Augé či Juhani Pallasmaa. Osobně si cením zvláště zajímavých konfrontací Camilla Sitteho, Jane Jacobsové a Jana Gehla. Je zbytečné dodávat, že všechny zvolené autory diplomantka vykládá s dobrým porozuměním, bez zjednodušování a účelových deformací.

Sympatickým rysem předložené práce bezesporu je, že ani ve své teoretické části nezůstává v neutrální pozici. Zde může jako příklad posloužit vyústění kapitoly 2.8 *Etické principy architektonické tvorby* ve stanovení devíti kritérií pro architekturu, schopnou podporovat dobro v člověku. Lze s nimi samozřejmě polemizovat, stejně jako s volbou příkladů modelově splňujících jednotlivá kritéria, ale diplomantka by byla v této polemice nesporně rovným partnerem, schopným svá kritéria podpořit dobře podloženými argumenty. Svou argumentační dovednost ostatně nepřehlédnutelně prokazuje právě v této partii.

Empirickou část své práce diplomantka uvozuje podrobným výkladem svého podstatného inspiračního zdroje, knihy Kevina Lynche *Obraz města*, především Lynchova konceptu *imageability*. Podobně cenným výsledkem přípravné fáze empirického šetření je výběr a analýza zkoumaných lokalit s důrazem na *genia loci*. Doplnění citlivě vybraných míst Prahy a sondy do jejich vnímání a pociťování analýzou kodaňské čtvrti Christianie hodnotu práce ještě zvýšilo.

Diplomantčina snaha o komplexnost rozmnožila použité prostředky kvalitativního výzkumu o vlastní komentované fotografie, s nimiž pracuje způsobem, který v jeho efektivitě ověřil například Jan Gehl. Nakládání s fotografií nevybočuje z diplomantčiny chvályhodné schopnosti dotýkat se věcí křehkých a nejednoznačných citlivě a s porozuměním.

Diplomovou prací *Analýza městského prostředí* Markéta Vrabcová prokázala schopnost teoretického i empirického zkoumání obtížného komplexního předmětu i jejich organického spojení. Výsledná studie je vystavěna s logickou přehledností a psána terminologicky čistě a s dobrou jazykovou kulturou. **Plně ji proto doporučuji k obhajobě.**

V Praze 16. ledna 2008

PhDr. Vladimír Czumalo, CSc.